

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА

Осврт на водеће правце и школе економске мисли

Радна недеља	Тематска целина		Циљ
2	2. Осврт на водеће правце и школе економске мисли		Стицање знања о развоју економске науке од њеног настанка до савременог доба.
	Тематска јединица	2.1 Меркантилизам и физиократизам	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује учења меркантилизма и физиократизма.
		2.2 Класична економска анализа	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује учења представника класичне економске мисли.

Осврт на водеће правце и школе економске мисли

Радна недеља	Тематска целина		Циљ
2	2. Осврт на водеће правце и школе економске мисли		Стицање знања о развоју економске науке од њеног настанка до савременог доба.
	Тематска јединица	2.3 Савремена економска мисао	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује учења савремене економске мисли.

НАСТАВНИ МЕТОД: ПРЕДАВАЊЕ

OSVRT NA VODEĆE PRAVCE I ŠKOLE EKONOMSKE MISLI

Prof. dr Dragana Kragulj
Fakultet organizacionih nauka

- Razvoj ekonomskih ideja u periodu robovlasništva
- Ekonomska misao antičke Grčke
- Ekonomska misao starog Rima
- Ekonomska misao u feudalizmu

MERKANTILIZAM

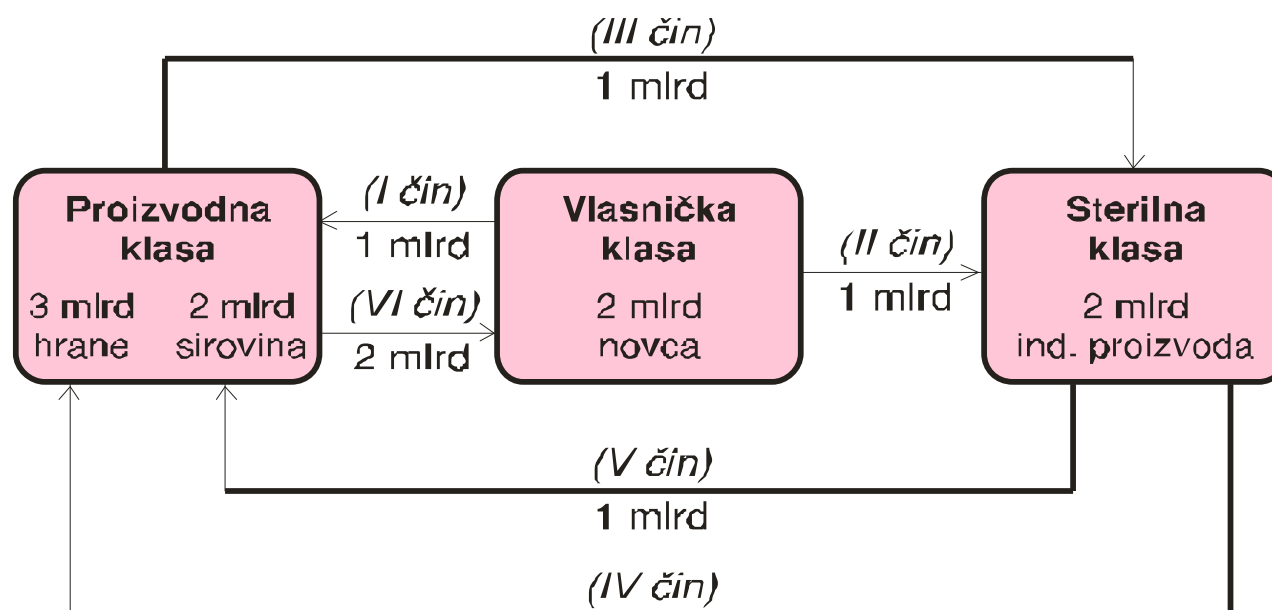
- XV – XVII vek (u svim razvijenim evropskim državama)
- Rani merkantilizam – monetarni sistem ili bulionizam
- Razvijeni merkantilizam – merkantilizam u užem smislu

- **Žan Batist Kolber** – *Pisma, instrukcije i memoari*
- **Antoan de Monkretjen** – *Traktat političke ekonomije posvećen kralju i majci kraljici (1615.)*
- **Tomas Man** – *Blago Engleske od spoljne trgovine*
- **Antonio Sera** – *Kratka rasprava o uzrocima koji mogu izazvati obilje zlata i srebra u kraljevinama u kojima nema rudnika, s primenom na kraljevinu Napulj (1613.)*

FIZIOKRATIZAM

- XVIII vek – Francuska
- **Fransoa Kene** (1694-1774) – *Ekonomске tablice* (1758.)

- **Viljem Peti** (1623-1687)
- **Adam Smit** (1723-1790) – *Istraživanja o prirodi i uzrocima bogatstva naroda* (1776.)
- **David Rikardo** (1772-1823) – *Načela političke ekonomije i oporezivanja* (1817.)

- **Džon Stjuart Mil** (1806-1873) – *Principi političke ekonomije* (1848.)
- **Tomas Robert Maltus** (1766-1834) – *Esej o stanovništvu* (1798.)
- **Žan Batist Sej** (1766-1832) – *Tečaj političke ekonomije* (1803.)

Sejov zakon tržišta

- Teorija vrednosti je sistem učenja koji treba da objasni vrednost robe (ali, da je objasni na nekoj veličini koja je definisana izvan sistema cena).

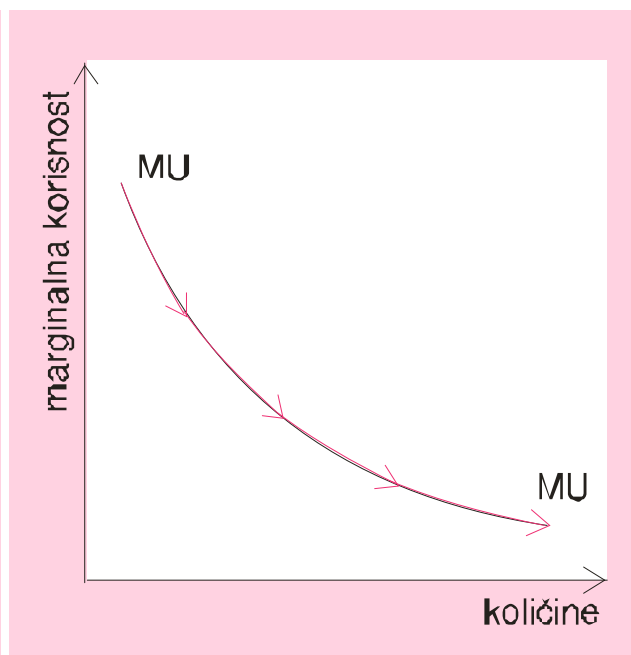
Vrste teorije vrednosti

- Teorija radne vrednosti (osnivač Viljem Peti)
- Teorija troškova proizvodnje (Adam Smit)
- Teorija granične (marginalne) korisnosti (Viljem Stenli Dževons, 1835-1882)

Teorija granične (marginalne) korisnosti

- Prvi Gosenov zakon: “zakon zasićenosti potreba.”
- Drugi Gosenov zakon: “zakon izravnanja nivoa granične korisnosti.”

Teorija vrednosti

Rani socijalisti utopisti

- **Tomas Mor** (1480-1535) – *Utopija*
- **Tomazo Kampanela** (1568-1639) – *Grad sunca*
- **Tomas Mincer** (1490-1525)

Kasni socijalisti utopisti

- **Sen Simon** (1760-1825)
- **Šarl Furije** (1772-1837)
- **Robert Oven** (1771-1851)

Karl Marks (1818-1883)

- *Najamni rad i kapital* (1847)
- *Komunistički manifest* (1848)
- *Kritika političke ekonomije* (1859)
- *Kapital- I tom* (1867)
- *Kapital – II tom* (1885)
- *Kapital – III tom* (1894)
- *Teorije o višku vrednosti – IV tom*

Fridrih Engels (1820-1895)

- *Položaj radničke klase u Engleskoj*
- *Anti-Diring*
- *Poreklo porodice, privatnog vlasništva i države*

Rudolf Hilferding (1877-1943)

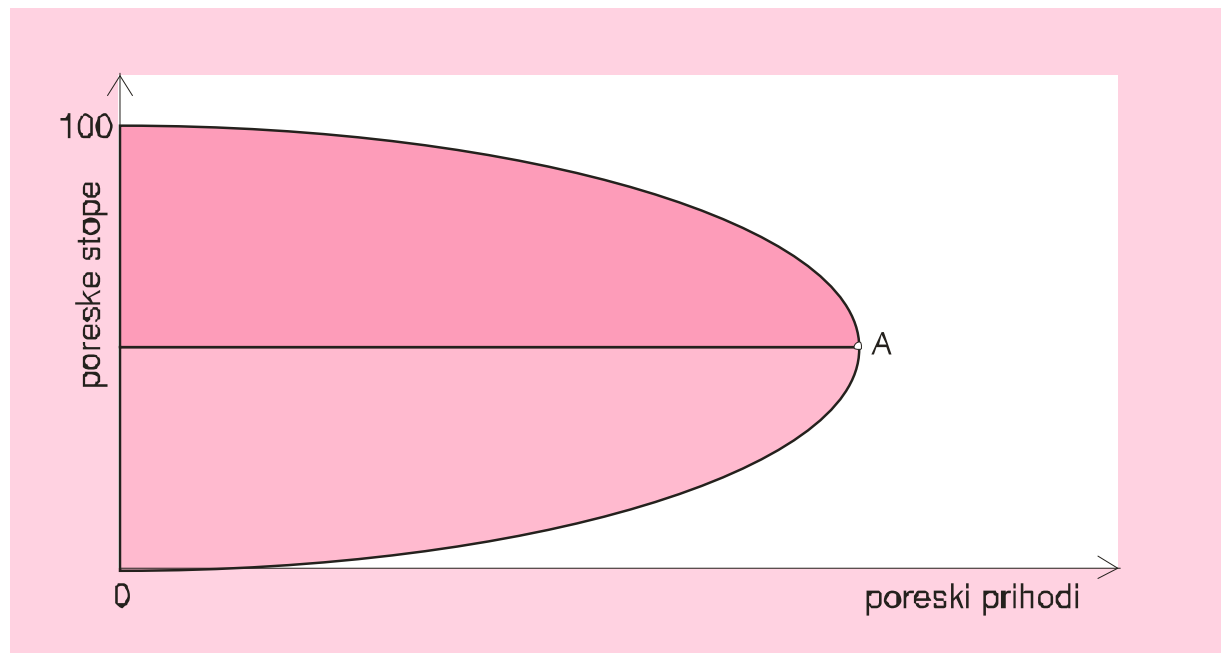
Roza Luksemburg (1870-1919)

Moris Dob (1900-1976)

Oskar Lange (1904-1965)

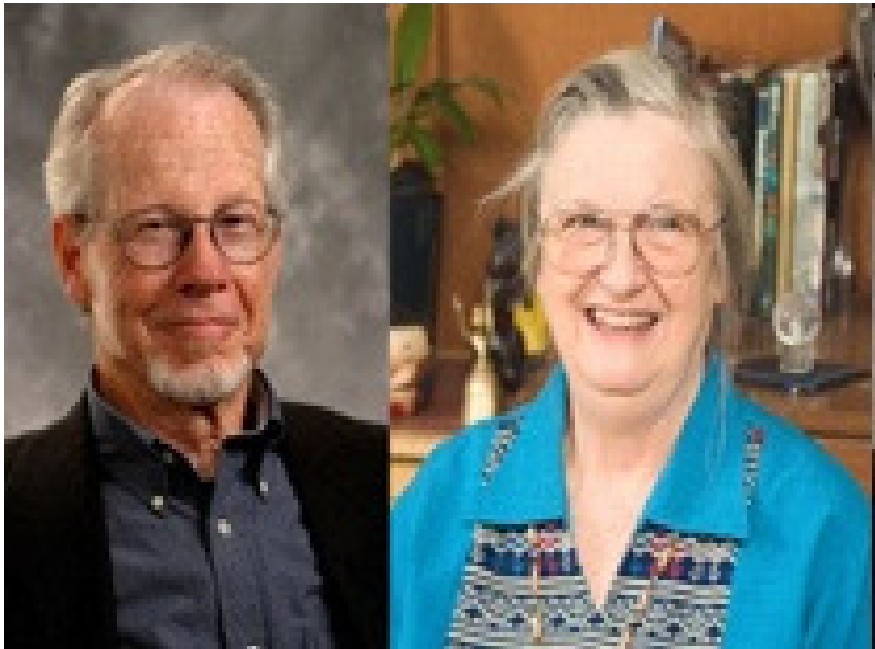

- Kejnzijska teorija
- Monetarizam
- Nova škola klasične makroekonomije
- Ekonomija ponude

Ekonomija ponude
Laferova kriva

Nobelova nagrada za ekonomiju – 2009.

ELINOR OSTROM (SAD)

• ZA ANALIZU EKONOMSKOG UPRAVLJANJA (NA KOJI NAČIN TREBA USPEŠNO RUKOVODITI PREDUZEĆEM)

OLIVER WILLIAMSON (SAD)

• ZA ANALIZU EKONOMSKOG UPRAVLJANJA (KAKO SE REŠAVAJU KONFLIKTI U KORPORATIVNOM SEKTORU)

Nobelova nagrada za ekonomiju – 2010.

Doprinos za razvoj teorije kojom nastoje
pojasniti kako ekonomska politika utče na
nezaposlenost, slobodna radna mesta i
plate.

PITANJA:

- Objasnite u kratkim crtama razvoj ekonomskih ideja do perioda merkantilizma.
- U čemu se sastoji suština merkantilističkog učenja?
- Navedite glavne predstavnike merkantilizma i njihova dela.
- U čemu se sastoji suština pogleda fiziokratske ekonomske škole?
- Ko je bio rodonačelnik fiziokratske ekonomske škole i u čemu je njegov doprinos ekonomskoj nauci?
- Objasnite Keneovo razmatranje proste društvene reprodukcije.
- U objašnjenju proste društvene reprodukcije koji je metod korišćen? Objasnite.

PITANJA:

- Navedite glavne predstavnike klasične ekonomske analize. Objasnite suštinu njihovog učenja.
- Objasnite Maltusovu teoriju stanovništva i Sejov zakon tržišta.
- Koje sve vrste teorije vrednosti postoje u ekonomskoj nauci? Objasnite ih.
- Objasnite ukratko razvoj teorije radne vrednosti.
- U čemu je suština teorije granične (marginalne) korisnosti?
- O čemu govore prvi i drugi Gosenov zakon?
- Prikažite grafički preko površina i preko krive opadanje marginalne korisnosti dobara i usluga.

PITANJA:

- Navedite glavne predstavnike socijalističke ekonomske misli. Objasnite suštinu njihovog učenja.
- Šta je to “kejnzijanska revolucija”?
- Šta podrazumeva pojam mešovite privrede?
- Objasnite osnovne postavke monetarističkog učenja. Ko je osnivač monetarizma?
- Objasnite teorju racionalnih očekivanja i navedite glavne predstavnike Nove klasične škole.
- Koji su osnovni stavovi teorije ekonomije ponude?
- Nacrtajte i objasnite Laferovu krivu.
- Ko su dobitnici Nobelove nagrade za ekonomiju 2010. godine? Da li znate još nekog dobitnika Nobelove nagrade za ekonomiju?

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА